

A SZERKESZTŐ ÜZENI

FOTO-SZAKKÖNYVEK

LENGYEL GYÖRGY-nek (Sátoralja-újhely). A Műszaki Könyvkiadó közlése szerint a fotosorozat új füzetei papírgazdálkodási okokból csak hosszabb időközökben jelenhetnek meg. Ebben a negyedévben egy, a negyedik negyedben valószínűleg két füzet jelenik meg. Felhívjuk figyelmét, hogy a fotosorozat füzetein kívül több összefoglaló jellegű szakkönyv van forgalomban, így Sevcsik: Fényképezési ismeretek, Heller—Vámos: Színes fényképezés, és szeptemberben jelenik meg a Barabás—Gróh: A fényképezés kézikönyve című kiadvány második kiadása. — Közöljük még, hogy a Műszaki Könyvkiadó 1957. évi tervében szerepel egy foto-barkácsoló kiadása.

IRODALMI LEXIKON

ÉLES IMRÉ-nek (Budapest). Illetékes közlés szerint irodalmi lexikon megjelenését egyelőre, sajnos, hiába várjuk. Lapunk Olvasás közben című rovata csakugyan azt a célt szolgálja, hogy bizonyos gyakrabban használatos irodalmi fogalmakat megmagyarázzon — igen szerény keretek közt, hiszen havonta csak egy-két »címszót« vehetünk fel a rovatba.

Tervünk az, hogy a lehető legrövidebb

időn belül olyan lexikon-jellegű rovatot indítunk, amelyben havonta öt-hat — magyar és külföldi, élő és klasszikus — íróról adunk rövid ismertetést, egyenként körülbelül olyan terjedelemben, mint ahogy a megjelenő könyveket ismertetjük. A világirodalom legismertebb írói nem kapnának helyet ebben a rovatban, mert őket és munkásságukat az olvasók nagy tömegei ismerik, vagy rólu­ luk gyakran olvasnak. Így a magyarok közül szükségtelennek látszik itt ismertetni Jókait vagy Móriczot, a külföldiek közül Tolsztojt, Balzacot vagy éppen Shakespeare-t. Mi olyan írók lexikonszerű ismertetésére gondolunk, akik vagy méltatlanul feledésbe merültek, vagy akiket a fiatalabb nemzedékek meg sem ismerhettek. Hogy kik szerepeljenek ebben a rovatban, annak kiválasztását a könyvek megjelenésével hangoljuk össze. Mielőtt tehát pl. megjelenik a Thibault család, a Szent Lajos király hídja vagy A tizenkét szék, a KÖNYVBARÁT-nak ez a rovata tájékoztatja olvasóit Roger Martin du Gard, Thornton Wilder, illetve Ilf és Petrov írói sajátosságairól, munkásságáról, és lehetőleg modern értékelésüket adja. Ugyanígy szándékozunk foglalkozni Justh Zsigmonddal, Tolnai Lajossal és számos magyar íróval, akikkel az olvasók eddig alig vagy egyáltalán nem találkoztak.

A KÖNYVBARÁTOK HÍREI

A Művelt Ember Könyvtára előfizetői júliusban megkapták Heyerdahl Tutajjal a Csendes Óceánon c. útleírását és augusztusban vehetik át Szimonov regényét, a Fegyvertársak-at.

A Szép Könyvek Barátai sorozatában hirdetett Till Eulenspiegel-kötet ebben az évben nem fog megjelenni. Az előfizetők szabadon választhatnak helyette más könyvet. A múlt hónapban adták át a Szép Könyvek Barátai számára Csokonai Négy színdarabját, Orbéliani: A bölcsesség meséskönyve és Marx Károlyról című műveket. A hó végén jelent meg — egyelőre kizárólag az előfizetők részére — József Attila Hazám c. kötete Csernus Tibor eredeti kórajzával.

KIADÓI KONFERENCIA

A tervek szerint ez év őszén, valószínűleg szeptember hónapban ül össze a kiadói konferencia, a felsőbb irányító szervek és a könyvkiadó vállalatok képviselőinek részvételével. A könyvkiadásunk helyzetéről és feladatairól szóló beszámolót vita követi. A megbeszélések tárgyköre felöleli a kiadás állami irányításának és a kiadók önállóságának, a kiadók és a nyomdák kapcsolatainak kérdéseit, a kiadói (az ÁKV-val párhuzamos) könyvterjesztést és a kiadók belső ügyrendjét. A konferencián kialakuló egységes álláspontok határozattá lesznek és általános alapelvekül szolgálnak a jövőben a kiadói politikában és a kiadás gépezetének működésében.

Pályázati felhívásunkban

azt kértük: írják meg olvasóink, hogy a felszabadulás után megjelent magyar regények, elbeszélések, versek közül melyik nyerte meg legjobban tetszésüket és miért. Tehát személyes hangú, az egyéni élményt visszatükröző írásokat kértünk. A beérkező pályázatokból kitűnik, hogy a beküldők nagy része nincs figyelemmel erre a szempontra. Az újabban beérkezett 13 pályázat közül mind tartalmukat, mind megrásuk módszerét tekintve, a legjobbnak tartjuk Honffy Pálét Benjámín László: Két évtized című verséről és Katsányi Sándorét, Juhász Ferenc: Apám című kötetéről. Figyelemre méltó még Ordas Iván írása Szász Imre: Szól a síp-járól és Sepa Kataliné Szeberényi Lehel: Szalmácska című regényéről. Éles Imre Ráth-Végh István: Két év-czred babonái c. kötetéről és a Hősök voltak c. dokumentum gyűjteményről, Hegedüs András Simon István költészetéről általában és a Buchenwaldi rapszódia című verséről, Frey Tibor Fehér Klára: A tenger c. regényéről, Batori Gyula Palotaí Boris: Ünnepi vacsorá-járól, Csető Albert Darvas József: Vizkeresztől szilveszterig c. könyvéről írt; Szappanos Gábor pályázata Illés Béla: Kárpáti rapszódia-járól, Ilkei Csabáé Ruffy Péter: Göcsejtől Hegyaljáig c. riportkötetéről, Lágeti Györgyé Hegedüs Géza: Az írástudó, Budavári Gáboré pedig Szántó György: Csöd című regényéről szól.

A beérkezett írások közül egyet közlünk. A pályázatot azonban nem zárjuk le, várjuk a további írásokat.

Honffy Pál pályázata :

BENJÁMIN LÁSZLÓ: KÉT ÉVTIZED. A versolvasás legnagyobb öröme, ha a magunk érzéseit, gondolatait leljük meg — művészi formában — az olvasott költeményben. A ritmus hullámmása elringathat, a szavak csengő-bongó zenéje jóleshet fülünknek, de mindez kevés ahhoz, hogy igazi, mély és megrendítő műélvezetben legyen részünk. Legkedvesebb verseink mondanivalójában ráismerünk saját benső világunkra, újra — most már világosabban és határozottabban — átéljük önnön élményeinket, s a költői mű így hozzásegít önmagunk fokozott megismeréséhez. Amit mi, »az ég némái«, nem tudunk szavakba önteni, azt mintegy helyettünk elmondja a költő, és mi boldogan ismerjük föl szavaiban, hogy hiszen éppen ezt éreztük, csak nem voltunk képesek művészileg megformálni lelkünk tartalmát.

Ezt jelenti a lírában a tipikusság fogalma. Minél többen érezzük sajátunknak egy költemény mondanivalóját, annál általánosabb érvényűvé válik a vers. És ez a szélesre nyíló, mindenkiben visszhangot keltő tipikusság tetszik nekem Benjámín László Két évtized c. lírai vallomásában. A két főszereplő: a költő, az érzelmek forrása, és felesége, aki felé ezek az érzelmek irányulnak, mindennapi, nem pedig fölény emelkedő emberek.

„Várnak, mint máskor is, kicsinyes napi harcok,
leszid goromba árus, morózus hivatalnok.
Vár a teknő, tűzhely, varrógép — s még mi minden!

Mindnyájunkra ráillő hétköznapi körülmények, s az érzések is azok. Hálaadás az asszony önmagát nem tekintő gondoskodásáért, férjias lelkiismeretfurdalás:

„S mindezt elfogadtam magától értetődőn...”

aztán a szelíd kéréslés:

„segíts meg egyszer azzal, hogy magadon segítesz!”

Ezer meg ezer házasember élte át mindezt. És érdekes: nekem még ugyan nincs feleségem, de az én benső világom is rezonál erre a mélyen emberi föltárulásra. A vers azonban ugyanakkor a legegységesebb lelki tartalom kifejezése megrázó őszinteséggel. Amikor a költő csodálatos önvallomását olvassuk, ráismerünk saját éniünk eddig talán még föl sem tárt mélységeire. Ezért olvasom föl szívesen a Két évtized-et vershallgató baráti körben, ezért szavalom el annyiszor, ahányszor csak tehetem. A hatás sohasem marad el. Úgy veszem észre, szűk közönségem is megtalálja benne önmagát.

Részletes elemzést kívánna, ha ki akarnám mutatni, miért is szeretem ezt a költeményt. De legjobban talán ezért: utána tudom érezni minden egyes sorát, s megérezem benne a férjias őszinteséget, egy mai korban élő, hozzám hasonló ember problémáit, lelkének nyílt és minden burkolódzástól mentes föltárulását.